

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 81/2015 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVM 12/2015 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain (986/2011) 31 §:n 3 momentti, 34 §:n 1 momentin 5 kohta, 53 §:n 5 momentti, 19 luku ja 113 §:n 2 momentti, *muutetaan* 2 ja 3 §, 6 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta sekä 3 momentti, 10, 11, 22 ja 26 §, 36 §:n 2 momentin 1 kohta, 37 §:n 1 momentti, 38 §:n otsikon ruotsinkielinen sanamuoto, 38 §:n 1 kohta, 43 §:n 1 momentti, 44 §:n 1 momentti, 45 §:n 3 momentti, 48 ja 49 §, 52 §:n 2 momentin 2 kohta, 57 §, 61 §:n 1 momentti, 70 §:n 4 momentti, 73 §:n 3 momentti, 89 §, 91 §:n 2 momentin 3 kohta, 92 §, 94 §:n 2 ja 5 momentti, 97 §:n 2 momentti sekä 111, 114 ja 117 § sekä

lisätään 4 §:ään uusi 3 momentti ja lakiin uusi 14 a § seuraavasti:

2 §

Soveltoamisala

Tätä lakia sovelletaan porotalouden ja muiden luontaiselinkeinojen rakenteen ja toimintaedellytysten parantamiseksi ja kehittämiseksi myönnettävään tukeen, joka rahoitetaan kokonaan tai osittain Euroopan unionin varoista tai yksinomaan kansallisista varoista. Kalastukseen tätä lakia sovelletaan erityisten etuuksien osalta. Tätä lakia ei sovelleta Suomea sitovan kansainvälisen so-

Eduskunnan vastaus EV 115/2015 vp

pimuksen perusteella rakennettavan poroaidan rahoittamiseen eikä sen ylläpidosta aiheutuviin kustannuksiin.

Maatalouden rakenteen parantamiseen myönnettävistä tuista säädetään maatalouden rakennetuista annetussa laissa (1476/2007). Tätä lakia kuitenkin sovelletaan, jos porotalous- tai luontaiselinkeinotilalla harjoitettavasta maataloudesta saatava yrittäjätulo alittaa vähimmäismäärän, joka on edellytyksenä tuen myöntämiseksi mainitun lain tai sen nojalla säädetyn perusteella tai jos porotalouden osuus kyseisestä yrittäjätulosta yksinään ylittää mainitun vähimmäismäärän.

Porotaloustuotteen ja muun maataloustuotteen ensiasteen jalostukseen ja kaupanpitämiseen sekä porotalous- tai luontaiselinkeinotilan toiminnan laajentamiseen porotalouden tai muun luontaiselinkeinon ulkopuolelle myönnettävistä tuista säädetään maaseudun kehittämisen tukemisesta annetussa laissa (28/2014). Tätä lakia sovelletaan kuitenkin paliskuntien teurastamojen peruskorjausinvestointeihin ja sellaiseen tilalla tapahtuvaan toimintaan, joka on tarpeen eläin- tai kasvituotteen valmistamiseksi ensimyyntiä varten.

Lakia ei sovelleta tukeen eikä korvaukseen, joka myönnetään maataloutta harjoittavalle tuotantotoiminnasta luopumiseen. Lakia ei sovelleta hankkeeseen eikä toimenpiteeseen, jota on tuettu kolttalain (253/1995) nojalla.

Erityisiä etuuksia lukuun ottamatta lakia ei myöskään sovelleta Euroopan unionin rakennerahastojen tai Euroopan meri- ja kalatalousrahaston varoista rahoitettavaan tukeen eikä Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan alaan kuuluvaan toimenpiteeseen.

3 §

Tukijärjestelmät

Tässä laissa tukijärjestelmillä tarkoitetaan:

- 1) elinkeinonharjoittajan investointitukea;
- 2) nuoren elinkeinonharjoittajan aloitustukea;
- 3) elinkeinonharjoittajan asunnonrakentamistukea;
- 4) paliskunnan investointitukea;
- 5) paliskunnan aitojen kunnossapitotukea;
- 6) tutkimusrahoitusta; ja
- 7) erityisiä etuuksia.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään, mihin 1 momentissa mainituista toiminnoista tämän lain mukaista tukea voidaan myöntää.

4 §

Maantieteellinen soveltamisala

Tämän lain nojalla annettavaan valtioneuvoston asetukseen voidaan liittää kartta 2 momentissa tarkoitettusta alueesta.

Eduskunnan vastaus EV 115/2015 vp

6 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *luontaiselinkeinolla* porotaloutta sekä muuta maataloutta; muuksi maataloudeksi katsotaan tällöin muun luontaiselinkeinon ohella pienimuotoisesti harjoitettu tavanomainen maataloustuotanto, ammattimainen metsästys, marjastus ja sienestys sekä, lukuun ottamatta kalastusta ja metsätaloutta, muu luonnon jatkuvaan tuottokykyyn perustuvien luonnonvarojen hyödyntäminen;

3) *luontaiselinkeinoon liittyvällä elinkeinolla* kalastusta ja metsätaloutta sekä sellaista elinkeinotoimintaa, jota harjoitetaan luontaiselinkeinon ohessa siltä osin kuin se koskee luontaiselinkeinoissa tarvittavien välineiden valmistusta ja kunnostamista, luontaiselinkeinoa hyödyntävää palvelutoimintaa taikka luontaiselinkeinosta saatujen tuotteiden jalostamista;

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset luontaiselinkeinoksi katsottavasta maataloudesta sekä porotalous- ja luontaiselinkeinotiloista. Valtioneuvoston asetuksella annetaan myös tarkemmat säännökset luontaiselinkeinoon liittyvistä elinkeinoista sekä siitä, miten nämä voidaan ottaa huomioon porotalous- ja luontaiselinkeinoyrityksen tukikelpoisuutta arvioitaessa.

3 luku

Tuen saamisen yleiset edellytykset

10 §

Tuen saaja

Elinkeinoon harjoittamiseen liittyvää tukea, asunnonrakentamistukea sekä erityisiä etuuksia voidaan myöntää luonnolliselle henkilölle. Paliskunnalle voidaan myöntää investointitukea ja paliskunnan aitojen kunnossapitotukea. Tutkimusrahoitusta voidaan myöntää luonnolliselle henkilölle, yksityis- ja julkisoikeudelliselle yhteisölle sekä säätiölle.

Tukea voidaan myöntää samaan toimenpiteeseen useammalle luonnolliselle henkilölle yhdessä, jos nämä kaikki täyttävät tuen myöntämisen edellytykset.

Luonnollisen henkilön on tukea hakiessaan oltava 18 vuotta täyttänyt. Asuinrakennuksen rakentamiseen, laajentamiseen tai peruskorjaukseen ei myönnetä tukea 60 vuotta täyttäneelle eikä muuta tukea 65 vuotta täyttäneelle.

Paliskunnalle voidaan myöntää tukea vain, jos se täyttää poronhoitolaissa sille asetetut velvoitteet.

Eduskunnan vastaus EV 115/2015 vp

11 §

Tuettavan toimenpiteen aloittaminen

Elinkeinonharjoittajan investointitukea, elinkeinonharjoittajan asunnonrakentamistukea, paliskunnan investointitukea ja tutkimusrahoitusta ei myönnetä sellaiseen elinkeinonharjoittajan, paliskunnan tai tutkimusrahoituksen hakijan toimenpiteeseen, jonka toteuttaminen on aloitettu. Paliskunnan aitojen kunnossapitotukea ei myönnetä, jos kunnossapito on aloitettu ennen kuin hakemus on tullut vireille. Nuoren elinkeinonharjoittajan aloitustukea ei myönnetä, jos tilanpito on aloitettu ennen kuin tukihakemus on tullut vireille.

Edellä 1 momentista poiketen paliskunnalle voidaan myöntää tukea sellaiseen investointiin, jonka toteuttamisen aloittaminen on ollut välttämätöntä muulle taholle kuin porotalouden harjoittajalle aiheutuvan vahingon estämiseksi tai paliskunnasta riippumattomasta syystä tuhoutuneen tai rikkoutuneen aidan korvaamiseksi.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset siitä, milloin toimenpide katsotaan aloitetuksi. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset myös siitä, milloin aloittaminen on välttämätöntä 2 momentissa tarkoitetusta syystä.

14 a §

Avustuksen muodot

Mitä maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain 13 §:ssä säädetään tuen muodoista, sovelletaan tässä laissa tarkoitettuihin tukijärjestelmiin. Kertakorvausta lukuun ottamatta edellä tarkoitettuja tuen muotoja voidaan avustuksen lisäksi käyttää myös lainamuotoiseen tukeen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset avustusmuodoista, niiden määräytymisen perusteista, vahvistamisesta, käyttökohteista ja valintamenettelystä sekä käytettävistä enimmäistukimääristä ja -osuuksista. Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset selvityksistä, jotka tuenhakijan on esitettävä asianomaisen avustusmuodon käytön tueksi, sekä siitä, miten näiden selvitysten perusteella tuki lasketaan.

22 §

Liiketoimintasuunnitelma

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakija esittää tuen kohteena olevaa porotalouden harjoittamista koskevan suunnitelman (*liiketoimintasuunnitelma*), johon on sisällytetty myös luontaiselinkeinoon liittyvien elinkeinojen tiedot haettaessa tukea tilanpidon aloittamiseen. Liiketoimintasuunnitelmaan on sisällyttävä 15—21 §:ssä säädettyjä edellytyksiä ja tuettavaa toimenpidettä koskevat tiedot. Lisäksi suunnitelmaan on sisällyttävä toimenpiteeseen nähden tarkoituksenmukaisessa laajuudessa porotalouden ja muiden luontaiselinkeinojen harjoittamista koskevat tavoitteet, keinot tavoitteiden saavuttamiseksi sekä arvio toiminnan kehityksestä. Jos tukea haetaan vähäiseen investointiin, ei liiketoimintasuunnitelmaa tarvitse esittää.

Liiketoimintasuunnitelmassa on esitettävä 17 §:n 1 momentissa tarkoitetun sitoumuksen täyttämiseksi suoritettavat toimenpiteet.

Eduskunnan vastaus EV 115/2015 vp

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset liiketoimintasuunnitelman sisällystä sekä siitä, milloin sitä ei edellytetä.

26 §

Nuoren elinkeinonharjoittajan aloitustuen edellytykset

Nuoren elinkeinonharjoittajan aloitustukea voidaan myöntää porotalouden harjoittajalle, joka saatuaan hallintaansa porotaloustilan ensimmäistä kertaa ryhtyy tilalla porotaloudesta vastaavaksi elinkeinonharjoittajaksi. Tukea voidaan myöntää myös muun luontaiselinkeinon harjoittajalle, joka saatuaan hallintaansa muun luontaiselinkeinon harjoittamiseen soveltuvan tilan ryhtyy tilalla ensimmäistä kertaa porotalouden yhteydessä muun luontaiselinkeinon harjoittajaksi.

Aloitustukea ei myönnetä sille, joka tukea hakiessaan on täyttänyt 41 vuotta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset aloitustuella tuettavasta toiminnasta ja aloittamisen ajankohdasta.

36 §

Valtionlainan myöntämisen edellytykset

Luotonantaja voi myöntää valtionlainana sellaisen lainan:

1) jonka laina-aika on enintään 25 vuotta;

37 §

Valtionlainaan sisältyvä tuki

Valtionlainaan sisältyvänä tukena voidaan myöntää korkoetuus, korkovapaus, lyhennyksen vapaavuosi tai vapautus velvollisuudesta hankkia valtionlainalle vakuus. Valtionlainan tukimuotoja voidaan yhdistää samassa valtionlainassa.

38 §

Korkotuen myöntämisen edellytykset

Korkotukea voidaan myöntää valtion talousarviossa vuosittain vahvistetun korkotukilainojen myöntämisvaltuuden rajoissa sellaista luottoa varten, jonka:

1) laina-aika on enintään 25 vuotta;

Eduskunnan vastaus EV 115/2015 vp

43 §

Toimenpiteen toteutusaika

Muu tuettava toimenpide kuin tutkimus- tai selvityshanke on kokonaisuudessaan toteutettava kahden vuoden kuluessa tuen myöntämisestä. Nuorelle porotalouden tai luontaiselinkeinon harjoittajalle elinkeinon aloittamiseen myönnetyn tuen tuettavana toimenpiteenä pidetään tällöin tilan ja porojen hankintaa. Tuettavan toimenpiteen toteuttamiselle voidaan kuitenkin asettaa lyhyempi määräaika, jos se on toimenpiteen toteutustavan tai toiminnan luonteen kannalta perusteltua. Jos tukea on myönnetty rakentamisinvestoinnin yhteydessä irtaimiston hankintaan eikä hankintaa voida toteuttaa ennen rakentamisinvestoinnin valmistumista, lasketaan määräaika rakentamisinvestoinnin valmistumisesta.

44 §

Tuen käyttöä koskevat ehdot

Käytettäessä tukea tavaroiden tai palveluiden hankintaan taikka urakalla teettämiseen sovelletaan, mitä maatalouden rakennetuista annetun lain 20 §:n 1, 5 ja 6 momentissa ja 40 a §:ssä säädetään.

45 §

Kirjanpitovelvollisuus

Tuen saajan on säilytettävä tuettavaa toimenpidettä koskeva kirjanpitoaineisto siten kuin kirjanpitolain 2 luvun 9 ja 10 §:ssä säädetään. Jos kysymys on Euroopan unionin kokonaan tai osaksi rahoittamaan ohjelmaan sisältyvästä tuesta, kirjanpitoon liittyvä aineisto on säilytettävä vähintään kolme vuotta siitä, kun Euroopan komissio suorittaa ohjelman viimeisen Euroopan unionin rahoitusosuuden maksun.

48 §

Tukihakemus

Tukea haetaan sähköisesti verkkopalvelussa, joka on osa maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain 50 §:ssä tarkoitettua tietojärjestelmää. Hakija tunnustetaan verkkopalvelussa käyttäen vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain (617/2009) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua vahvaa sähköistä tunnistamista. Tukihakemus voidaan tehdä myös tarkoitusta varten vahvistetulla lomakkeella, joka on allekirjoitettava.

Hakemukseen on liitettävä tuen myöntämisen edellytysten arvioinnin kannalta välttämättömät asiakirjat, selvitykset ja suunnitelmat.

Eduskunnan vastaus EV 115/2015 vp

Hakemus liitteineen tallennetaan tietojärjestelmään ja käsitellään sen jälkeen pääosin sähköisesti. Lomakkeella tehty hakemus arkistoidaan sähköisenä, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset tuen hakemisessa käytettävistä lomakkeista, 2 momentissa tarkoitetuista liitteistä sekä suunnitelmien ja selvitysten esitystavasta ja sähköisen hakemisen menettelyistä.

49 §

Tuen hakeminen

Tuen hakemiselle voidaan asettaa määräaika. Jos määräaikaa ei aseteta, tukihakemukset voidaan ratkaista tukijaksoittain. Tukihakemus on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Tuen hakemiselle asetettavasta määräajasta ja tukijaksoista voidaan antaa tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella. Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset tukihakemuksen vastaanottamisen ja käsittelyn teknisestä järjestämisestä, hakemusasiakirjoihin tehtävistä merkinnöistä sekä lomakkeella tehtyjen tukihakemusten siirtämisestä tietojärjestelmään.

Toimivaltainen viranomainen on Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jollei jäljempänä 119 §:ssä tai 127 §:n nojalla toisin säädetä.

52 §

Neuvottelu saamelaiskäräjien kanssa

Neuvotteluissa on käsiteltävä seuraavia asioita:

2) varojen ohjaaminen porotalouteen ja muihin luontaiselinkeinoihin;

57 §

Avustusmuotoisen investointituen, asunnonrakentamistuen ja paliskunnalle aitojen kunnossapitoon myönnetyn tuen maksaminen

Porotalous- tai luontaiselinkeinoyritystä varten myönnetyn investointituen ja asunnonrakentamistuen sekä paliskunnan investointituen ja aitojen kunnossapitotuen maksamista haetaan käyttäen 48 §:n 1 momentissa tarkoitettua verkkopalvelua. Tuen maksamista koskevan hakemuksen käsittelyyn sovelletaan, mitä tukihakemuksen käsittelystä 48 §:ssä säädetään. Maksuhakemus voidaan tehdä myös tarkoitusta varten vahvistetulla lomakkeella, joka on allekirjoitettava. Hakemuksen jättämiselle voidaan asettaa kohtuullinen määräaika, joka lasketaan tukipäätöksen tekemisestä tai, jos kyse on tuettavan toimenpiteen viimeisestä maksuhakemuksesta, tuettavan toimenpiteen toteutuksen päättymisestä. Hakemus on toimitettava tuen myöntäneelle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Avustus voidaan maksaa enintään viidessä erässä. Avustusta maksetaan enintään tukitasoa sekä myönnetyn tuen määrää vastaava osuus maksuhakemukseen sisältyvistä hyväksyttävistä

Eduskunnan vastaus EV 115/2015 vp

kustannuksista. Tuen saajan on tarvittaessa esitettävä selvitys yksityisen rahoituksen toteutumisesta.

Avustuksen maksamisen edellytyksenä on, että tuen saaja on noudattanut tuen ehtoja. Lisäksi maksamisen edellytyksenä on tuen saajalle aiheutuneen menon tosiasiallisuus, lopullisuus ja todennettavuus sekä kohdentuminen tuettavaan toimenpiteeseen. Jos avustusta on myönnetty rakentamisinvestointiin, viimeisen erän maksamisen edellytyksenä on, että rakentamisinvestointi on kokonaisuudessaan toteutunut tukipäätöksen mukaisena. Maksuhakemukseen on liitettävä avustuksen maksamisen edellytysten kannalta välttämättömät tilinpitoasiakirjat ja selvitykset. Asuntorakentamiseen myönnetyn tuen maksamisen edellytyksenä on tilinpitoasiakirjojen sijaan kuitenkin hyväksyttävien kustannusten mukaista rakentamista koskevan valmiusasteen osoittaminen.

Tarkemmat säännökset menon tosiasiallisuuden, lopullisuuden ja todennettavuuden arvioinnissa käytettävistä perusteista sekä valmiusasteen osoittamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella. Avustusmuotoisen investointituen maksueristä ja maksuhakemuksen jättämiselle asetettavasta määräajasta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Tarkemmat määräykset maksun hakemisesta käytettävistä lomakkeista sekä maksuhakemukseen liitettävistä asiakirjoista ja selvityksistä antaa Maaseutuvirasto.

61 §

Nostolupa

Luvan tuen kohteena olevan lainan tai sen erän nostamiseen myöntää hakemuksesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Nostoluvan hakemiseen sovelletaan, mitä 57 §:n 1 momentissa säädetään maksun hakemisesta. Hakemukseen on liitettävä 57 §:n 3 momentissa tarkoitetut asiakirjat. Nostoluvan hakemiselle voidaan asettaa määräaika, jota voidaan pidentää kerran ennen määräajan päättymistä tehdystä hakemuksesta. Määräajan pidentämiseen tulee olla hyväksyttävä syy.

70 §

Valtionlainojen varojen välittäminen

Muutokset, jotka tehdään valtionlainaan yrityksen saneerauksesta annetun lain (47/1993) mukaisessa järjestelyssä tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) mukaisessa järjestelyssä, tehdään myös luottolaitoksen ja valtion väliseen velkaan.

Eduskunnan vastaus EV 115/2015 vp

73 §

Valtionvastuu

Valtionlainan vakuutena olevan omaisuuden vapaaehtoinen rahaksi muuttaminen lainan takaisinperintää vaarantavalla tavalla saadaan tehdä vain elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen suostumuksella.

89 §

Liiketoimintasuunnitelman seuranta

Tuen saajan on esitettävä liiketoimintasuunnitelmaan sisältyvien tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista koskevat selvitykset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitettujen selvitysten sisällöstä. Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset selvitysten esitystavasta sekä niiden toimittamisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

91 §

Seurannan tietojärjestelmä

Seurannan tietojärjestelmään voidaan tallentaa seuraavat hakijaa, tuen saajaa, tuettavaa toimenpidettä sekä tuen käyttöä koskevat tiedot:

3) liiketoimintasuunnitelmaan ja rakentamista koskevaan suunnitelmaan sisältyvät tiedot;

92 §

Tietojen säilyttäminen

Tietojärjestelmään sisältyviä tietoja säilytetään kymmenen vuotta tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekemisestä. Jos tukea on myönnetty, tietoja säilytetään kymmenen vuotta avustuksen viimeisen erän maksamisesta taikka valtionlainan tai korkotuen kohteena olevan lainan viimeisen erän nostamisesta, kuitenkin niin kauan kuin korkotukea maksetaan. Valtiontakausta koskevia tietoja säilytetään takauksen voimassaolon ajan tai, jos takaajan vastuu on toteutunut, niin kauan kuin takautumissaatavaa voidaan periä. Valtionlainaa koskevia tietoja on säilytettävä niin kauan kuin luottolaitoksella on valtionlainaa koskeva saaminen lainansaajalta tai, jos luotonantaja on hakenut valtionlainan hyvitystä Maaseutuvirastolta, kunnes hyvitystä koskeva hakemus on lainvoimaisesti ratkaistu. Jos kysymys on Euroopan unionin osaksi rahoittamaan ohjelmaan sisältyvästä tuesta, tietoja säilytetään lisäksi viisi vuotta siitä, kun Euroopan komissio suorittaa ohjelman viimeisen Euroopan unionin rahoitusosuuden maksun.

Eduskunnan vastaus EV 115/2015 vp

94 §

Tarkastuksen suorittaminen

Tarkastustehtävän asianmukaiseksi hoitamiseksi ulkopuolinen tilintarkastaja voidaan valtuuttaa suorittamaan tarkastus. Tilintarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa (1141/2015) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuksesta annetussa laissa (1142/2015) tarkoitettu tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tilintarkastuksesta vastaava tilintarkastaja. Tarkastustehtävää suoritettaessa sovelletaan hallintolakia (434/2003), kielilakia (423/2003), saamen kielilakia (1086/2003) sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999). Tilintarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tarkastusta. Vahingonkorvauksesta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Poliisin velvollisuudesta antaa virka-apua säädetään poliisilain (872/2011) 9 luvun 1 §:ssä.

97 §

Tuen saajan ilmoitusvelvollisuus ja ennakkotieto

Tuen saajalle voidaan pyynnöstä antaa sitova ennakkotieto siitä, aiheuttaako suunniteltu toimenpide, joka koskee 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua sitoumusta, liiketoimintasuunnitelmaa, harjoitettua elinkeino- tai tuen kohteena olleen omaisuuden muutosta tai luovutusta, 95 §:n 1 momentissa tai 96 §:ssä tarkoitettua seuraamuksen. Hakemuksessa on ilmoitettava yksilöitynä kysymys, josta ennakkotietoa haetaan, ja esitettävä asian ratkaisemiseksi tarvittava selvitys. Ennakkotietoa koskeva elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös on voimassa vuoden sen antamisesta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ei voi poiketa antamastaan ennakkotiedosta, jollei hakija ole toteuttanut toimenpidettään olennaisesti toisin kuin on ennakkotietoa koskevassa hakemuksessaan esittänyt tai jos hakija on esittänyt ennakkotiedon saamiseksi olennaisesti virheellisen tai puutteellisen tiedon.

111 §

Päätöksen maksullisuus

Tässä laissa tarkoitettu päätös on hakijalle ja tuen saajalle maksuton. Metsähallituksen päätöseen erityisestä etuudesta ja 97 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ennakkotietoa koskevaan päätöseen sovelletaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään, kuitenkin niin, että siltä osin kuin päätös koskee erityiseen etuuteen sisältyvää tukea, päätös on maksuton.

Eduskunnan vastaus EV 115/2015 vp

114 §

Tekninen apu

Teknisen avun käyttämisestä tässä laissa tarkoitetun tuen toimeenpanoon sovelletaan, mitä teknisen avun käyttämisestä maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain 65 §:ssä säädetään.

117 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.
Tällä lailla kumotaan porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaki (45/2000).
Tätä lakia sovelletaan 3 §:ssä tarkoitettuihin tukijärjestelmiin, jotka on otettu käyttöön valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Tällä lailla kumotaan porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain 2 ja 8 §:n muuttamisesta annettu laki (32/2014).
Tämän lain 11 §:n 2 momenttia ei sovelleta, ellei Euroopan komissio ole antanut siihen suostumustaan.

Laki

kolttalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kolttalain (253/1995) 5 §:n 2 momentti, 15 §:n 2—4 momentti, 16 §, 19 §:n 3 momentti ja 59—62 §, sellaisena kuin niistä on 60 § osaksi laissa 296/2001,
muutetaan 3 ja 8 §, 9 §:n otsikko sekä 2 ja 3 momentti, 10 §, 3 luvun otsikko, 15 §:n otsikko ja 1 momentti, 17 ja 18 §, 19 §:n 1 momentti sekä 20, 40, 64 ja 65 §, sellaisina kuin niistä ovat 8 § osaksi laissa 55/2000, 18 ja 20 § laissa 1474/2009, 64 § laissa 83/2014 ja 65 § laeissa 276/2004 ja 427/2007, sekä
lisätään lakiin uusi 2 a ja 2 b §, 9 §:ään uusi 4 momentti, lakiin uusi 13 a ja 13 b § sekä 3 a ja 3 b luku, 18 §:n edelle uusi luvun otsikko sekä lakiin uusi 19 a ja 39 a sekä 55 a § seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 115/2015 vp

2 a §

Suhde Euroopan unionin lainsäädäntöön ja ohjelmaan

Mitä porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain (986/2011), jäljempänä *porotalouden rakennetukilaki*, 5 §:ssä tai sen nojalla taikka mainitun lain 8 §:ssä säädetään, sovelletaan myönnettäessä tässä laissa tarkoitettuja tukia.

2 b §

Tuen rahoitusta ja määrää koskevat edellytykset

Mitä porotalouden rakennetukilain 7 §:ssä tai sen nojalla säädetään, sovelletaan myönnettäessä tässä laissa tarkoitettuja tukia.

3 §

Yritystoiminta

Luontaiselinkeinolla tarkoitetaan tässä laissa porotaloutta ja muuta maataloutta; maataloudeksi katsotaan tällöin muun luontaiselinkeinojen ohella pienimuotoisesti harjoitettu tavanomainen maataloustuotanto, ammattimainen metsästys, marjastus ja sienestys sekä, lukuun ottamatta kalastusta ja metsätaloutta, muu luonnon jatkuvaan tuottokykyyn perustuvien luonnonvarojen hyödyntäminen.

Tämä laki koskee myös muuta pienyritystoimintaa, joka työllistää yrittäjän ja hänen perheenjäsentensä lisäksi muita henkilöitä, alkutuotanto mukaan luettuna enintään kolmea vuosityöpaikkaa vastaavasti. Jos yrityksen toiminnalla on erityistä merkitystä kolttien toimeentulolle, voidaan edellä tarkoitettua suurempaankin toimintaan myöntää avustusta, tuettua lainaa tai valtiontakaus-

8 §

Eräät muun lainsäädännön mukaiset tukitoimenpiteet

Koltta-alueella toimivia paliskuntia tuetaan porotalouden rakennetukilain mukaisesti.

Edellä 5 §:ssä tarkoitettulle koltalle, joka täyttää porotalouden rakennetukilain 15 ja 17 §:ssä sekä elinkeinotoiminnan osalta 21—23 §:ssä tarkoitettut edellytykset, myönnetään tuki porotaloutta ja muuta maataloutta koskevaan investointiin ja tilanpidon aloittamiseen noudattaen, mitä porotalouden rakennetukilaissa säädetään.

Muuta kuin maataloutta ja kalastusta koskevaan 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun yritystoimintaan tuki myönnetään noudattaen, mitä maaseudun kehittämisen tukemisesta annetussa laissa (28/2014) säädetään, kuitenkin niin, että tuki rahoitetaan kokonaan kansallisista varoista. Toimenpiteeseen voidaan myöntää avustuksen lisäksi tässä laissa tarkoitettua tuettua lainaa ja valtiontakaus-

Kalastuksen tukemisesta säädetään Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan eurooppalaisen asetuksen kansallisesta täytäntöönpanosta annetussa laissa (1093/2014). Tätä lakia sovel-

Eduskunnan vastaus EV 115/2015 vp

letaan kuitenkin 9 §:ssä tarkoitettuihin kalastusta koskeviin erityisiin oikeuksiin sekä tällaisen oikeuden perusteella rakentamiseen myönnettävään tukeen.

9 §

Erityiset etuudet

— — — — —
Metsähallituksen luvalla voidaan 1 momentin 1, 2, 4 ja 7 kohdassa tarkoitettuja etuuksia erityisestä syystä antaa myös kolttien muodostamille yhteisöille. Metsähallitus voi myöntää 3 kohdassa tarkoitettun etuuden myös kalataloutta harjoittavalle yhteisölle sekä 6 kohdassa tarkoitettun etuuden paikalliselle paliskunnalle. Lupa voidaan myöntää vain, jos lupa etuuden arvo huomioon ottaen voidaan myöntää Euroopan unionin lainsäädännössä tarkoitettuna vähämerkityksisenä tukena.

Edellä 1 momentin 3 ja 5 kohdassa tarkoitettun luvan saa myöntää vain, jos asianomaisen rakennuksen sijoittamista tai jäkälän keräämistä on pidettävä koltan ja hänen perheensä omassa taloudessa käytettäväksi tarkoitettujen elintarvikkeiden saamiseksi tarpeellisenä. Porotaloutta lukuun ottamatta sama rajoitus koskee 1 momentin 4, 6 ja 7 kohdassa tarkoitettua toimintaa.

Mitä porotalouden rakennetukilain 87 §:n 2 momentissa tai 3 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella säädetään lausunnoista ja luvan siirtämisestä, sovelletaan 1 momentissa tarkoitettuihin oikeuksiin.

2 luku

Lainat ja muut tukitoimenpiteet

10 §

Investointien ja asuinolojen parantamisen tukeminen

Lukuun ottamatta 2 kohdan mukaisia tukikohteita valtionlainaa, korkotukea, valtiontakausta ja avustusta voidaan myöntää 8 §:ssä tarkoitettujen lakien mukaisesti seuraaviin tarkoituksiin:

1) investointilainaa ja -avustusta:

a) luontaiselinkeino- ja muussa pienyritystoiminnassa tarpeellisen kiinteän ja irtaimen käyttöomaisuuden hankintaan;

b) luontaiselinkeino- ja muussa pienyritystoiminnassa tarpeellisten tuotanto-, varasto-, majoi- tus- ja palvelurakennusten, 9 §:ssä tarkoitettujen rakenteiden sekä niihin kuuluvien laitteiden samoin kuin muiden vastaavien rakennelmien rakentamista, laajentamista ja parannustyötä varten sekä työympäristön parantamiseen, perinneympäristön säilyttämiseen ja ympäristönsuojelullisiin investointeihin;

c) maatalouskelpoisen maan aitauskustannuksia sekä pellon ja laitumen raivaamista ja kunnos- tamista varten;

d) tientekoon, vedenhankintaan, viemäröintiin ja sähköistämiseen;

Eduskunnan vastaus EV 115/2015 vp

2) asuntolainaa ja avustusta asuinrakennuksen ja siihen liittyvien talousrakennusten rakentamista, laajentamista ja peruskorjausta varten sekä asuinympäristön parantamista ja niiden yhteydessä myös perinneympäristön säilyttämistä varten.

Myönnettäessä tukea tämän lain nojalla muuhun 8 §:n mukaisesti tuettavaan investointiin, asuinolojen parantamiseen taikka 7 §:ssä tarkoitetuille yhteisöille tai 13 §:ssä tarkoitettuihin hankkeisiin sovelletaan sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, porotalouden rakennetukilain 9, 11—13, 15 ja 17 §:ää sekä 13 lukua.

Mitä porotalouden rakennetukilain 19—23 §:n mukaan poronhoito- ja luontaiselinkeinoalueella sovelletaan porotalous- ja luontaiselinkeinoaluetalouteen, sovelletaan kolttaluonnon alueella vastaavalla tavalla kolttatalouteen. Avustuksen, valtionlainan, korkotuen ja valtiontakauksen myöntämisestä ja myöntämisen edellytyksistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Tämän lain nojalla myönnettyä avustusta ei saa ulosmitata.

13 a §

Avustuksen enimmäismäärä

Avustusta 10 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin voidaan myöntää enintään 60 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Jos samaan tarkoitukseen myönnetään sekä avustusta että korkotukea tai valtiontakauksia, johon sisältyy tukea, avustuksen, korkotuen ja valtiontakaukseen sisältyvän tuen määrä yhteensä ei saa ylittää 1 momentissa tarkoitettua enimmäismäärää eikä avustuksen ja korkotuen tai valtiontakauksen kohteena olevan lainan määrä yhteensä toimenpiteen hyväksyttäviä kustannuksia.

Jos samaan tarkoitukseen myönnetään sekä avustusta että valtionlainaa, ei avustuksen ja valtionlainan määrä yhteensä saa ylittää toimenpiteen hyväksyttäviä kustannuksia.

3 luku

Valtionlainan edellytykset ja ehdot

13 b §

Lainan myöntämisen edellytykset

Laina voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston vuosittain vahvistetun käyttösuunnitelman myöntämisvaltuuden rajoissa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää lainan enimmäismäärästä.

15 §

Lainan enimmäismäärä

Lainaa voidaan myöntää enintään 85 prosenttia omaisuuden hankintahinnasta tai hyväksyttävistä kustannuksista sen mukaan, kumpi niistä on alempi.

— — — — —

Eduskunnan vastaus EV 115/2015 vp

17 §

Lainan muut ehdot

Lainaan sovelletaan, mitä porotalouden rakennetukilain 60 §:ssä, 61 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 62 §:ssä, 63 §:n 1 ja 3—5 momentissa sekä 65 ja 72 §:ssä säädetään luotonantajasta ja 65 §:ssä lainan siirtämisestä ja lainaehtojen muuttamisesta.

3 a luku

Korkotuen ehdot

17 a §

Korkotuen enimmäismäärä

Korkotukea voidaan myöntää enintään 40 prosenttia toimenpiteen hyväksyttävistä kustannuksista.

Korkotukea ei makseta lainalle, jonka määrä ylittää toimenpiteen hyväksyttävät kustannukset.

17 b §

Korkotuen muut ehdot

Korkotukilainaan ja siihen liittyvään korkotukeen sovelletaan, mitä porotalouden rakennetukilain 35 §:n 1 momentissa ja 38—40 §:ssä säädetään.

3 b luku

Valtiontakauksen edellytykset ja ehdot

17 c §

Valtiontakauksen kohteena olevan lainan myöntäminen

Valtiontakaus voidaan myöntää sellaista lainaa varten, jonka myöntää maatalouden rakennetuista annetun lain 16 §:n mukaisesti hyväksytty luotonantaja.

Hyväksytty luotonantaja voi myöntää valtiontakauksen kohteena olevan lainan sen jälkeen, kun valtiontakausta koskeva päätös on tehty.

Eduskunnan vastaus EV 115/2015 vp

17 d §

Valtiontakaus

Tuotannolliseen investointiin tai asunnon rakentamiseen myönnetylle korkotukilainalle tai muulle hyväksytyn luotonantajan myöntämälle lainalle voidaan myöntää valtiontakaus noudattaen, mitä säädetään valtiontakauksesta porotalouden rakennetukilain 12 ja 18 luvussa.

3 c luku

Haku- ja myöntömenettely sekä seuranta ja valvonta

18 §

Tuen, valtiontakauksen ja lainan hakeminen, myöntäminen ja maksaminen

Avustuksen, valtionlainan, korkotuen ja valtiontakauksen sekä valtiontakaukseen sisältyvän tuen myöntää hakemuksesta Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Tuen myöntämistä koskevaan hakemukseen sovelletaan, mitä porotalouden rakennetukilain 47—52 §:ssä, 53 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 54 ja 55 §:ssä säädetään. Valtionlainaa, korkotukea tai valtiontakausta koskevalla päätöksellä hyväksytään valtionlainan tai korkotukilainan taikka valtiontakauksen kohteena olevan lainan määrä ja lainaehdot sekä valtiontakauksen määrä ja ehdot. Jos valtionlainaa, korkotukea tai valtiontakausta koskeva päätös valituksen johdosta muuttuu, lainan määrän ja ehtojen muuttaminen edellyttää luotonantajan suostumusta.

Avustuksen maksamista koskevaan hakemukseen sovelletaan, mitä porotalouden rakennetukilain 57 ja 58 §:ssä säädetään.

Valtionlainan allekirjoittamiseen sekä sen nostamista koskevaan hakemukseen ja lainan maksamiseen sovelletaan, mitä porotalouden rakennetukilain 59 ja 60 §:ssä, 61 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 62 §:n 1 momentissa, 63 §:ssä ja 72 §:ssä säädetään.

Korkotukea ja valtiontakaukseen liittyvää tukea koskevaan hakemukseen sekä korkotuen maksamiseen sovelletaan, mitä porotalouden rakennetukilain 59 ja 60 §:ssä, 61 §:n 1, 2 ja 4 momentissa, 64 ja 65 §:ssä, 66 §:n 3 ja 4 momentissa sekä 71 ja 72 §:ssä säädetään.

19 §

Rakentamisen ohjeet ja tarkastukset

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan tarvittaessa antaa tätä lakia ja sen nojalla annettua valtioneuvoston asetusta tarkempia säännöksiä tämän lain nojalla tuettavasta rakentamisesta.

— — — — —

Eduskunnan vastaus EV 115/2015 vp

19 a §

Tuen seuranta

Tämän lain nojalla myönnettyyn tukeen ja erityisiin etuuksiin sovelletaan porotalouden rakennetukilain 21 lukua.

20 §

Valvonta

Tämän lain nojalla myönnettyyn tukeen ja erityisiin etuuksiin sovelletaan porotalouden rakennetukilain 22 lukua.

39 a §

Korkotuen ja muun etuuden takaisinperiminen ja korkotukilainan irtisanominen

Mitä avustuksen takaisinperimisestä säädetään 39 ja 40 §:ssä, sovelletaan myös korkotukilainan korkotukeen, valtiontakaukseen sisältyvään tukeen sekä erityisenä etuutena myönnettyyn tukeen.

Jos korkotukilaina on lainvoimaisella päätöksellä päätetty periä takaisin tuen saajalta, luotonantaja saa irtisanoa korkotukilainan osaksi tai kokonaan.

40 §

Takaisinperintä- ja viivästyskorko

Palautettavaksi tai takaisinperittäväksi määrätyn määrän korkoon ja viivästyskorkoon sovelletaan, mitä porotalouden rakennetukilain 99 ja 100 §:ssä säädetään.

55 a §

Tiedonsaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Tätä lakia toimeenpantaessa maa- ja metsätalousministeriön, Maaseutuviraston ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen oikeuteen saada ja luovuttaa tietoja sovelletaan porotalouden rakennetukilain 109 §:ä.

64 §

Käsittelymaksun periminen

Tämän lain nojalla annetuista päätöksistä peritään maksu siten kuin maksujen perimisestä erikseen säädetään. Luottojen maksuhelpotuksia sekä avustuksen ja muun tuen myöntämistä koskevat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökset ovat kuitenkin maksuttomia.

Eduskunnan vastaus EV 115/2015 vp

65 §

Tarkemmat säännökset ja määräykset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin tukimuodoista, tuen myöntämisen perusteista, tukien kohdentamisesta, tukitasoista ja enimmäismääristä sekä sopimukseen perustuviin tukien yleisistä ehdoista ja siitä, miten tuki voidaan eriyttää alueittain.

Maaseutuvirasto antaa määräykset kauppakirja- ja velkakirjakaavoista, hakemus- ja päätöskaavoista sekä muista tämän lain toimeenpanoa varten tarpeellisista kaavoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2016.

Tällä lailla kumotaan kolttalain 8 §:n muuttamisesta annettu laki (992/2011).

Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleviin muita kuin erityisiä etuuksia koskeviin hakemuksiin, myönnettyihin tukiin, lupiin ja lainoihin, syntyneisiin valtionsaamisiin sekä sopimuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

maatalouden rakennetuista annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007) 2 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 29/2014, seuraavasti:

2 §

Sovelletamisala

Porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakenteen parantamiseen myönnettävistä tuista säädetään porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetussa laissa (986/2011) ja kolttalaisissa (253/1995). Tätä lakia sovelletaan kuitenkin, jos henkilön eloporomäärä alittaa pääasiallisen toimeentulon antavan eloporojen määrän tai jos henkilön yksinomaan porotaloudesta saama yritystulo ei ylitä tässä laissa tai sen nojalla säädetyn maataloudesta saatavan yritystulon vähimmäismäärää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2016.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleviin hakemuksiin sekä ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyihin tukiin ja tehtyihin sopimuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (28/2014) 2 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1176/2014, seuraavasti:

2 §

Sovellettamisala

Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta sellaiseen tukeen tai korvaukseen, joka myönnetään maataloutta harjoittavalle maatalouden tuotantotoimintaan, toiminnasta luopumiseen tai maatalouden rakenteen parantamiseen taikka ympäristötukena, luonnonhaittakorvauksena tai niitä vastaavana tukena tai korvauksena. Porotalous luetaan tällöin maataloudeksi. Lakia ei sovelleta Euroopan maatalouden tukirahaston (*maataloustukirahaston*), Euroopan meri- ja kalatalousrahaston tai hallinnointilain 3 §:n 2 kohdassa tarkoitettussa yleisasetuksessa säädetyistä muista Euroopan unionin rahastoista kuin maaseuturahastosta taikka muista Euroopan unionin rahoitusvälineistä rahoitettavaan tukeen. Tätä lakia ei myöskään sovelleta työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetussa laissa tarkoitettuihin maaseudun kehittämistä koskeviin valtakunnallisiin maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeisiin tai muihin hankkeisiin eikä maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annetussa laissa (1413/2011) tarkoitettuihin hankkeisiin, jotka rahoitetaan kokonaan kansallisista varoista ja jotka eivät perustu hallinnointilain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuun ohjelmaan, eikä sellaiseen koltta-alueen palvelujen kehittämiseen, josta säädetään kolttalain (253/1995) 13 §:ssä. Muuten tätä lakia sovelletaan kolttalain toimeenpanoon siten, kuin kolttalain 8 §:n 3 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleviin hakemuksiin sekä ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyihin tukiin ja tehtyihin sopimuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 14.12.2015

Eduskunnan vastaus EV 115/2015 vp

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri